

Asia: VN/28937/2021

Työryhmän mietintö pienten riita-asioiden menettelystä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kojamo katsoo, ettei ehdotus pienten riita-asioiden menettelystä ole kannatettava.

Ehdotus ei nähdäksemme toteuta sille asetettuja tavoitteita oikeudenkäynnin yksinkertaistamisesta ja saatavuudesta. Haastehakemuksen ja vastauksen sisältövaatimusten madaltaminen on ristiriidassa edellä mainitun kanssa ja saattaisi johtaa käräjäoikeuksien työmäärän merkittävään lisääntymiseen. Sama vaikutus olisi avustajan kelpoisuuden alentamista koskevalla säännöksellä. Yhdessä nämä seikat saattaisivat jopa heikentää oikeudenkäynnin saatavuutta, mikäli samassa yhteydessä ei huolehdittaisi käräjäoikeuksien resurssien parantamisesta vastaamaan kasvaneisiin juttumääriin ja selvästi tiukempaan prosessinjohtoon.

Pienten riita-asioiden menettelyllä ei ole nähtävissä vuokrasuhdetta koskevien riitojen käsittelyä nopeuttavaa vaikutusta. Käräjäoikeuksien resurssit ovat rajoitetut ja jo nykyisellään ahtaalla, jonka vuoksi uuden instanssin luominen ja käräjille menon kynnyksen alentaminen entisestään eivät voi johtaa prosessin nopeutumiseen. Prosessilta edellytettäisiin edelleen kirjallista valmistelua sekä usein myös istunnon järjestämistä tavalla, jota ei voida kohtuudella odottaa maallikolta. Näin ollen menettely vastaa pitkälti nykyisenmallista oikeudenkäyntijärjestelmää, eikä käytännön hyötyjä ole juurikaan havaittavissa. Etukäteinen arvio oikeudenkäyntimenettelyn valinnasta aiheuttaa myös työmäärän lisääntymistä, kun juttujen laajuuteen tulee perehtyä ennen oikean reitin osoittamista.

Pienten riita-asioiden menettely asettaa asianosaiset epätasapainoiseen asemaan, kun häviäjän kuluriskiä on merkittävästi madallettu. Korvausvelvollisuuden rajoittamisen myötä riita-asian voittanut asianosainen ei aina välttämättä saisi täysimääräistä korvausta oikeudenkäyntikuluistaan. Näin ollen muutoksen myötä ongelmaksi nähty riskialttius oikeusprosessin aloittamisesta ei katoa mihinkään, vaan muuttaa vain muotoaan. Sen lisäksi, että häviäminen olisi edelleen riskialtista, olisi muutoksen myötä myös voittamisessa riskinsä. Kun asiamiehen kelpoisuutta ei ole millään tavalla rajattu, mutta häviäjän riski oikeudenkäyntikuluista on rajattu, kasvaa myös järjestelmän

väärinkäyttämisen riski. On syytä olettaa, että myös oikeudellisesti perusteettomien asioiden määrä tulisi muutoksen myötä kasvamaan käräjäoikeuksissa.

Kouhi Markus
Kojamo Oyj